

[Søren Olesen.]

det jo udmærkede formål, det kan man ikke benægte, som pengene foreslås anvendt til, men der er blot den ting at bemærke, at disse krigsforsikringsforbund har ikke i og for sig nogen bemyndigelse til at foreslå, hvad pengene skal anvendes til. De har skullet administrere beløbene og uddele erstatningerne, men derefter synes man, de blot havde at meddele, at der var så og så mange penge tilovers, og så overlade til folketinget at træffe bestemmelse om, hvordan pengene skulle anvendes. Det er, ligesom forbundene har gjort sig til en slags bevillingsmyndighed eller i hvert fald har tilladt sig at stille forslag om, hvordan pengene skulle bruges. Jeg mener, man kan sige, at de derved har overskredet deres kompetence. Selvom formålene naturligvis er meget gode, kan man vel heller ikke se bort fra, at der i nogen måde er taget hensyn til, hvem der har haft repræsentanter i de administrationsforbund, som der har været til at administrere de forskellige forbunds midler.

Jeg skal ikke bestride, at det vil være meget vanskeligt at betale pengene tilbage, og særlig synes jeg, den grund vejer tungt, der er anført i bemærkningerne, at der er mange ejendomme, der har skiftet ejer i den forløbne tid, og at der sikkert vil opstå adskillige processer om, hvem pengene skulle tilkomme, de tidligere ejere eller de nye ejere, eventuelt arvingerne. På samme måde er det vel med hensyn til løsøret, at nogle af ejerne er afgået ved døden, og at det kan være ret vanskeligt at få disse midler betalt tilbage. Det argument synes jeg man må bøje sig for. Derimod kan man ikke rigtig godkende den grund, der anføres, at forsikringselskaberne ikke skulle vide, hvor de har hentet pengene, det kan dog vist ikke være tilfældet, men den førstnævnte grund, at der er sket så store forskydninger, synes jeg som sagt man må bøje sig for.

Vi kan derfor ikke fra retsforbundets side stemme for lovforslagene i den skikkelse, hvori de foreligger. Vi mener, at man bør undersøge, om der er nogen, hvis erstatningskrav er blevet afvist, krav, som man ville finde var berettigede. Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Svendborg) mente, man måtte afvise alle yderligere erstatningskrav, f. eks. angående jagtvåben o. lign. Jeg synes dog

ikke, det er helt klart. Hvis nogle har fået erstatning for deres våben — som det ser ud til efter handelsministerens fremsættelse — medens andre ikke har fået det, så mener jeg, man bør stille dem lige. Jeg synes tillige, der kunne være tale om hjælp til mennesker, som har lidt skade på liv eller helbred. Der kan være efterladte, som har mistet deres forsørger og ikke har noget bestemt sted, hvor de kan søge hjælp eller erstatning, hvad man nu vil kalde det, og ikke kan få anden støtte, end hvad der ydes ad frivillig vej. Der kan være tale om enkelte mennesker, som har lidt skade på helbredet, og som måske ikke har anden udvej end at søge invaliderente, som kan være for lille eller i alt fald ikke tilstrækkelig til at forsørge en familie.

Jeg mener, at der i enkelte af disse tilfælde, som ganske vist ikke direkte falder ind under disse forsikringer, men som ikke har været dækket af nogen anden forsikring, kan være et berettiget krav, i hvert fald et krav på at blive hørt. I det udvalg, som antagelig bliver nedsat, mener jeg man bør prøve den slags erstatningskrav og ikke blankt afvise dem.

Vor stilling er derfor denne, at enten må man overlade beløbet til statens rådighed — til skattelettelse eller til afskrivning på reguleringskontoen — eller også bør man finde et formål, som har nærmere krav på støtte end de formål, som det her er foreslået at give del i overskuddet som en form for gave eller tildeling. Der er jo her særlig taget hensyn til de erhverv og foreninger, som har været repræsenteret i styrelsen, og der er måske ikke taget særligt hensyn til dem, som trænger mest. En del af de institutioner, som er betænkt her, har jo ingen mangel på penge til andre formål. Det gælder Industrirådet, som har store beløb at yde til forskellige partiets valgfond. Man kan vel heller ikke mene, at Grosserer-Societetet og forskellige andre af de foreninger, som her er nævnt, just er i pengevanskeligheder; hvis de har lyst til at yde et tilskud til forskellige af disse gode formål, kunne de selv gøre det, uden at de behøvede at skulle have bidrag fra krigsforsikringsforbundene.

Svend Jørgensen: Såfremt den tanke opretholdes, at de 16 mill. kr. skal fordeles til